

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

ART. NR.	330.01
SAKS. NR.	200503580
SAKS. NR.	200503580

— 080

Deres ref
200502756

Vår ref
200503873-/ELU

Dato
4 .11.2005

Forslag til revidert rammeplan for barnehagen - Høring

Vi viser til Barne- og familiedepartementets ekspedisjon av 16. september 2005.

Helse- og omsorgsdepartementet har følgende merknader i saken:

Kapittel 2, Grunnleggende begreper og prinsipper

Punkt 2.6 Fysisk miljø som fremmer alle barns utvikling

Barnehagens lokalisering bør etter vår vurdering nevnes i andre avsnitt. Andre setning foreslås derfor å lyde: "Planlegging, *lokalisering* og bygging av nye barnehager bør være basert på prinsipper om *bl.a.* universell utforming, og dette kan få konsekvenser for *beliggenheten*, størrelsen og utformingen av barnehagens uteområde.

Kapitel 5 Lek og læring

Temaet naturopplevelser bør etter vår vurdering omtales i første avsnitt. Andre setning foreslås derfor å lyde: "Barnehagen skal formidle verdier og kultur, *herunder naturopplevelser*, gi rom for barns egen kulturskapning og bidra til at barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap".

Generelt

Helse- og omsorgsdepartementet savner omtale av *måltidene* i forslaget til rammeplan både med hensyn til sosiale, kulturelle og ernæringsmessige/helsemessige aspekter. Barn og ungdoms kosthold er satt på dagsorden bl.a. i tilknytning til måltider i skolen og barn og unges høye sukkerforbruk og de helsemessige konsekvenser av det. Undersøkelser viser at så vel 2- åringer som 4- åringer har for høyt inntak av sukker gjennom bl.a. saft og brus og for lavt inntak av frukt og grønnsaker. Resultater av kartlegging i

barnehager foretatt av Sosial- og helsedirektoratet våren 2005 vil snart foreligge og danne grunnlag for tiltak og anbefalinger. St. meld. nr 16 (2002-2003) *Resept for et sunt Norge* peker på at tiltak i skole og barnehage er sentrale virkemidler for et sunt kosthold blant barn og unge. Videre viser vi til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler under § 11, Måltid og til Retningslinjer for mat i barnehagen. På denne bakgrunn foreslår vi følgende tilføyes i Rammeplanen:

Kapittel 5 Lek og læring

Punkt 5.3 Læring gjennom hverdagsaktiviteter og sosialt samspill

Måltidet er viktig som brobygger på tvers av kulturer og som ramme for sosial fellesskap og utvikling av sosial kompetanse.

Kap 6 Barnehagens fagområder

Punkt 6.1 Innledning

Strekpunkt 2: - Kropp, bevegelse, *mat* og helse

Punkt 6.3 **Kropp, bevegelse, *mat* og helse**

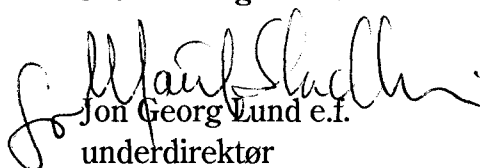
Gjennom arbeidet med området kropp, bevegelse, *mat* og helse skal barnehagen bidra til at barna

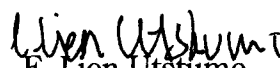
- får gode erfaringer med måltider som sosial og kulturell faktor i hverdagen gjennom deltagelse i tilberedning av enkle måltider og vektlegging av måltidet som samlingsstund
- får kunnskap om ulike matvarer som elementer i sunne måltider som kan bidra til et sunt kosthold.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet i barnehagen

- tilrettelegge for og motivere til sunne kostvaner gjennom måltider i tråd med anbefalte Retningslinjer for mat i barnehager (Forskrift om Miljørettet helsevern § 11 Måltid)
- tilrettelegge for deltagelse i forberedelser til måltider
- organisere hverdagene slik at det finnes en gjennomtenkt veksling mellom perioder med hvile, ro, aktivitet og *måltider*.

Med vennlig hilsen

Jon Georg Lund e.f.
underdirektør

E. Lien Utstumo
f.konsulent